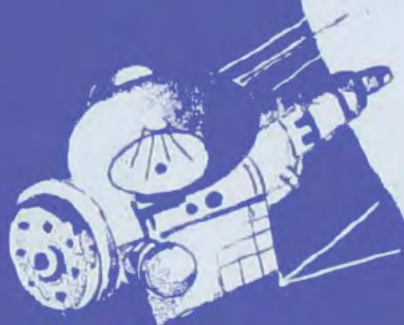

ବିଜୟ କୁମାର ପରିସ୍ରାହା

ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରେ ଭୂମା

ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରେ ଲୁନା

ବିଜୟ କୁମାର ପଣ୍ଡିତ

ସ୍ବର୍ନିକ
୭, ଶକ୍ତିନଗର
କଟକ - ୭୫୩୦୧୨

ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରେ ଲୁନା

ପ୍ରକାଶକ :

ସ୍ପୁଟନିକ୍

୭, ଶକ୍ତିନଗର, କଟକ-୭୫୩୦୧୨

ଅକ୍ଷର ସଜ୍ଜା :

ବିଜୁ ମାଲତ୍ରୋ କମ୍ପ୍ୟୁଟର, କଟକ-୧୨

ମୁଦ୍ରଣ :

ଟେକନୋ ଆର୍ଟସ୍ ଅଫସେଟ୍

କଲ୍ୟାଣୀ ନଗର, କଟକ-୧୩

ପରିବେଷକ :

ନବଯୁଗ ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟ

ବଜ୍ରକବାଟି ରୋଡ୍, କଟକ - ୭୫୩୦୦୧

ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶନ - ୧୯୯୭

ମୂଲ୍ୟ : ଦଶ ଟଙ୍କା

MANGAL GRAHARE LUNA

BIJAYA KUMAR PADHIHARI

PUBLISHER :

SPUTNIK

7, SHAKTI NAGAR

CUTTACK-753 012

LASER TYPE SET :

BIT MICRO COMPUTER, CTC.-12

PRINTING :

TECHNO ARTS OFFSET

KALYANI NAGAR, CUTTACK-13

DISTRIBUTOR :

NABAJUGA GRANTHALAYA

BAJRAKABATI ROAD, CUTTACK-753001

PRICE :

RUPEES TEN ONLY

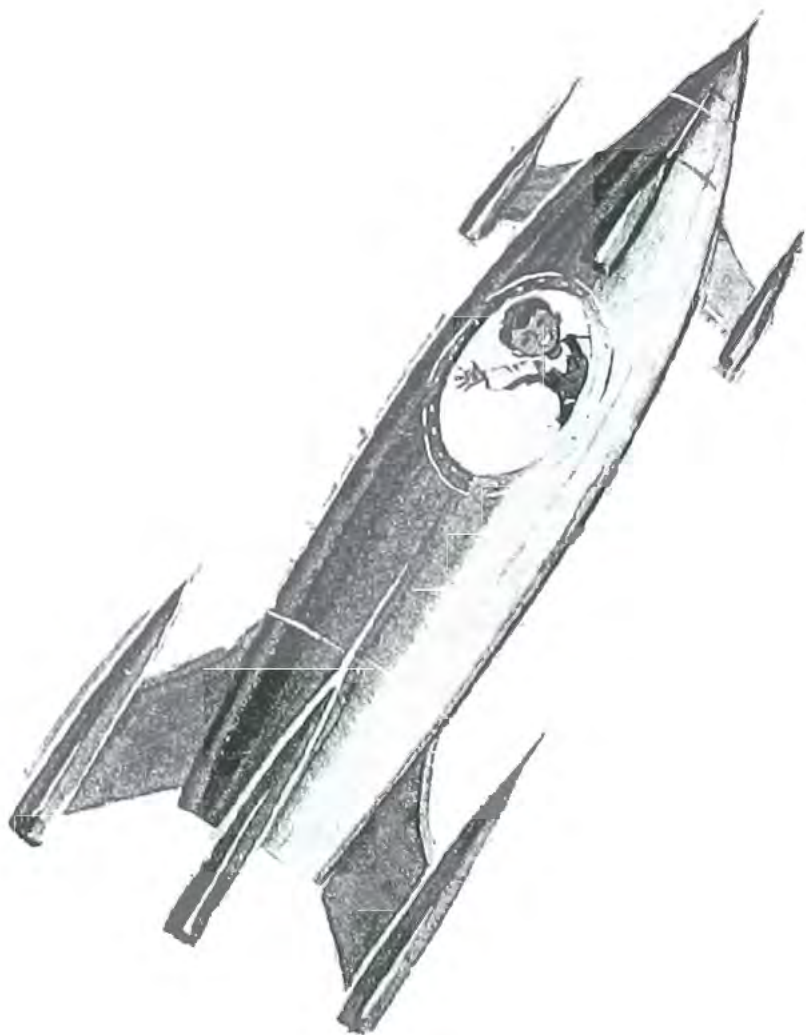
ଶୀତ ରାତି । ଉତ୍ତରା ପବନ ପିଟୁଥାଏ । କମ୍ବଳ ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇ ଶୋଇଥାଏ ଲୁନା । ରାତ୍ରିର ଶେଷ ପ୍ରହର । ସକାଳ ହୋଇନଥାଏ । ଲୁନା ହଠାତ୍ ବିଳିବିଲେଇ ଉଠିଲା । “ଟା-ଟା, ନମସ୍କାର” । ଏହି ଶବ୍ଦରେ ତା ମା’ଙ୍କର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଦେଖିଲେ, ଲୁନା ଶୋଇଛି, ମାତ୍ର ଜୋର୍ରେ ହସୁଛି । ତାକୁ ହଲାଇ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ଲୁନାର ହସ ବନ୍ଦ ହେଲାନାହିଁ । ପୁଣି ଜୋର୍ରେ ତାକୁ ହଲାଇ ଦେଲେ । ତା ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଉଠି ବସିଲା । ମା ପଚାରିଲେ “କଣ ଗୋଟେ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲୁ କି ? କାହିଁକି ଇମିତି ହସୁଛୁ” ଲୁନା କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଆଖି ମଲି ମଲି କିଛି ସମୟ ପରେ କହିଲା “ମା ତମେ କ’ଣକଲ ! ମୋ ନିଦଟାକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେଲ ? ” “କ’ଣ ହେଲା ! ତୁ କଣ ଗୋଟିଏ ଭଲ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲୁ କି ? ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲାରୁ ତାହା ଉଠେଇ ଗଲା ? ”

“କଣ ହେଲା ପୁଣି ପଚାରୁଛ ମା ।” ତମେ ଯାହା ବିଚାରି ଦେଲନା । ଆଉ କିଛି ସେକେଣ୍ଡ ପରେ ମୁଁ ମହାକାଶକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ମହାକାଶରେ ପରିଭ୍ରମଣ କରି ଫେରିଥାନ୍ତି । ତୁମେ କେତେ ଖୁସି ହୋଇଥାନ୍ତି ମା । ସମସ୍ତେ କହିଥାନ୍ତି ତୁମ ପୁଅ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ । ଯାଃ, ମୋ ନିଦଟା ଭାଙ୍ଗିଦେଇ, ତୁମେ ସବୁ ସାରିଦେଲ ।

ମା ଟିକେ ହସିଦେଇ କହିଲେ “ଓହଃ ବୁଝିଲି । ତୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଗୋଟିଏ ମହାକାଶଚାରୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏଇଆ ନା ? ଆରେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ହେଲେ କଣ ହେବ ତାହା କଣ ସତ୍ୟ । ତାହା ଅଳିକ ମାତ୍ର । ସ୍ୱପ୍ନ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ଆନନ୍ଦ ଗଲା । ମାତ୍ର ତୁ ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ମହାକାଶଚାରୀ ହେବାକୁ ଚାହୁଁ, ତାହେଲେ ମନଲଗାଇ ପାଠପଢ଼ । ଆଜିଠାରୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ଖେଳକ୍ଷରତ କର । ନିଜର ଉଦ୍ୟମ ଓ ଅଧ୍ୟବସାୟ ବଳରେ ତୁ ଦିନେ ମହାକାଶଚାରୀ ହୋଇ, ଦେଶର ନାଁ କରିବୁ । ନିଶ୍ଚୟ ତୋ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହେବ । ନିଜକୁ ସେଥିପାଇଁ ତିଆରି କର ।”

“ମା, ମୁଁ କଣ ମହାକାଶଚାରୀ ହୋଇପାରିବି ନାହିଁ ?”

“କିଏ ମନାକଲା । ତୁ ଯଦି ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ, ନିଶ୍ଚୟ ସମ୍ଭବ ହେବ । ପୃଥିବୀର ମହାକାଶଚାରୀମାନେ ଦିନେ ମଧ୍ୟ ତୋରି ପରି ପିଲା ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ କାହାଣୀ ଅଛି ।

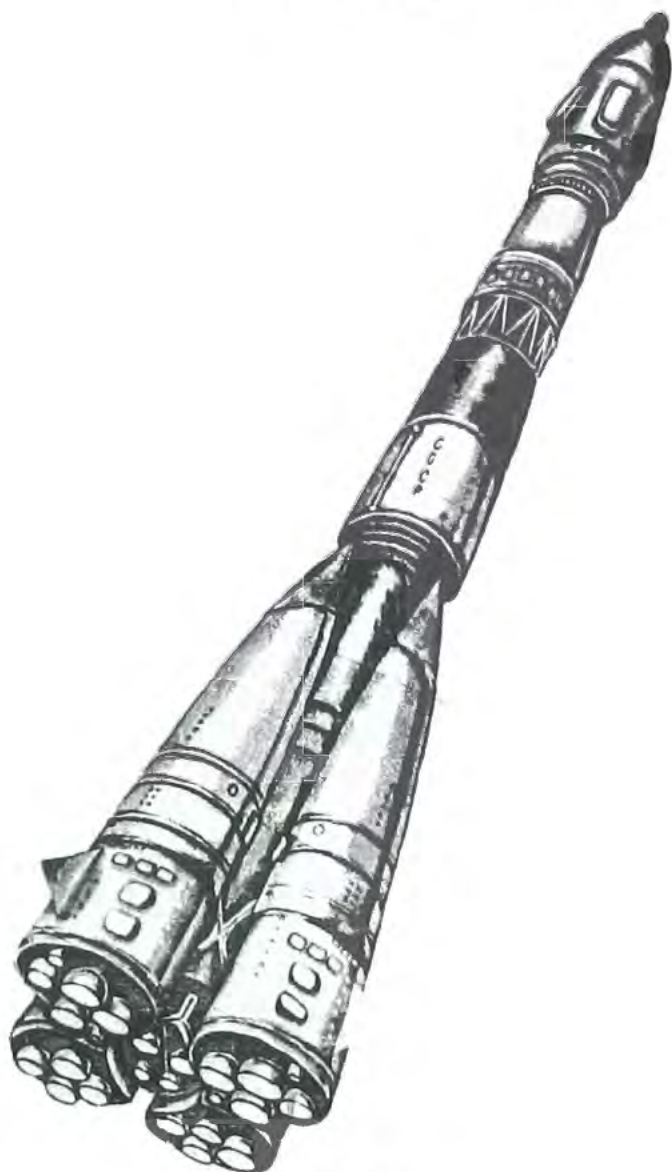

ସ୍ୱପ୍ନରେ ଲୁନାର ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା

“ମା ତୁମେ କଣ ସେ କାହାଣୀ ଜାଣିଛ ? ଟିକେ କୁହନ୍ତି । ମୁଁ ଶୁଣନ୍ତି ।” “ହଉ ହେଲା । ମୁଁ ରାତିରେ କହିବି । ସକାଳ ହେଲାଣି । ଅନେକ କାମ ଅଛି । ଏବେ ତୁ ଯାଇ ତୋର ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷକର ।” ନାହିଁ ମା ଏବେ କୁହ । ପୁଅ ଜିଦ୍ ଧରିବାରୁ ମା କହିଲେ । ଶୁଣ ତେବେ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ କଥା କହୁଛି ।

“ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ସରିଥାଏ । ପିଲାମାନଙ୍କ ମନ ଭାରିଖୁସି । ଆଜି ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ବାହାରିବ । ଖରାଦିନ ଛୁଟି ହେବ । ପିଲାମାନେ ଛୁଟିଟି ଆନନ୍ଦରେ ହସିଖେଳି କଟାଇବେ । । କିଏ କିମିତି ଛୁଟି କଟାଇବ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଆଲୋଚନା । କିଏ କହେ, ମୁଁ ସମୁଦ୍ରକୂଳକୁ ଯିବି । ସମୁଦ୍ରରେ ମନଇଚ୍ଛା ଲହଡ଼ା ଭାଙ୍ଗିବି । ଆଉ କିଏ କହେ, ସେ ପାହାଡ଼ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯିବ । ବଣଭୋଜି କରିବ । ଏହିପରି ବିଭିନ୍ନ ପିଲା ନାନା ପ୍ରକାର ଆଲୋଚନା କରୁଥାନ୍ତି ।

ଘଣ୍ଟା ବାଜିଲା । ଖେଳ ଛୁଟି ହେଲା । ଆଜିର ଏ ଖେଳଛୁଟି, ଏ ବର୍ଷର ଶେଷ ଖେଳଛୁଟି । ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଟିତୁଣ୍ଡ କୋଳାହଳରେ ଶ୍ରେଣୀଗୃହଟି କଂପି ଉଠିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଫଡ଼ଫାଡ଼ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ପୁରୁଣା ଖାତାମାନଙ୍କରୁ କାଗଜ ଚିରି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ତିଆରି କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ ପିଲାମାନେ । କିଛି ସମୟପରେ ଝଡ଼ିପୋକମାନେ ଗାତରୁ ବାହାରିଲା ପରି ରଂଗ ବେରଂଗୀ କାଗଜ

ମହାକାଶ ଯାନ

ତିଆରି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଉପର ମାହାଲାର ଝରକାବାଟେ ବାହାରିଗଲେ
 ଆକାଶକୁ । ଦେଖୁବ , ପିଲାମାନଙ୍କର କି ଆନନ୍ଦ । ହସ । ତାଳିମାତ ।
 “ ଦେଖ, ମୋ ଉଡ଼ାଜାହାଜଟି କେତେଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ଚପିଗଲା ମୋ ଉଡ଼ାଜାହାଜ । ” ଆଉଜଣେ କହି ଉଠିଲା “ ତୋ
 ଉଡ଼ାଜାହାଜ ପବନରେ ଠେଲି ହୋଇ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା ସିନା,
 ହେଲେ ତାହା ଶୀଘ୍ର ତଳେ ପଡ଼ିଯିବ । ମୋ ଉଡ଼ାଜାହାଜ କିମିତି
 ଉଡୁଛି ଦେଖ ।

“ପବନ କମିଗଲେ ସେ ବି ପଡ଼ିଯିବ ।” ନା-ନା ସେ
 ସହଜରେ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଗୋଟିଏ କାଠି ତା ଡେଣାରେ ଲଗାଇ
 ଦେଇଛି । ତେଣୁ ତାହା ସହଜରେ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ପିଲାମାନଙ୍କ
 ପାଟିଦୁହ, ତାଳିମାତ ଶୁଣି ବାଟଗଲା ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ଟିକେ
 ଠିଆହୋଇ ଯାଉଥାନ୍ତି । ଉପରକୁ ଚାହିଁ, ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଗୁଡ଼ିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 କରୁଥାନ୍ତି ।

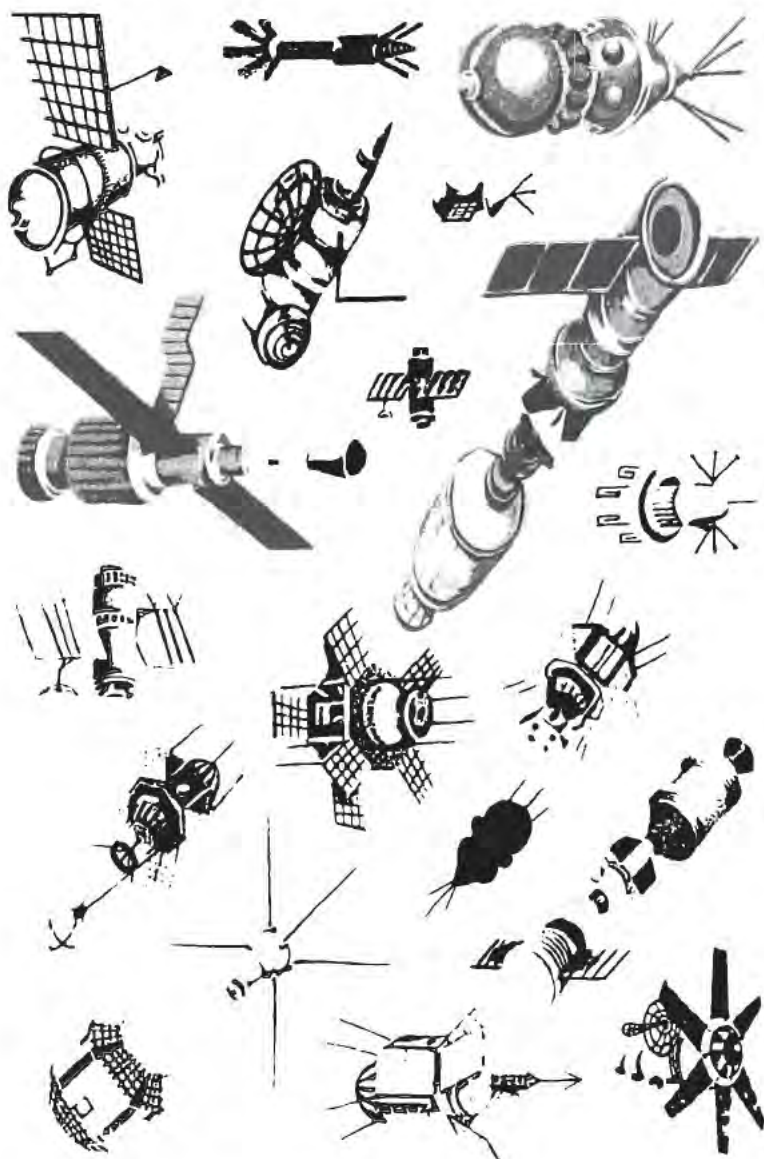
ସେତିକିବେଳେ ରାସ୍ତାରେ ବୁଢ଼ାଟିଏ ଦଳେ ଛେଳିଙ୍କୁ ନେଇ
 ଯାଉଥାଏ । ଛେଳିମାନେ ରାସ୍ତାରେ ଏପଟ ସେପଟ ଦୌଡୁଥାନ୍ତି ।
 ବୁଢ଼ାଟି ପାଟିକରି ସେମାନଙ୍କୁ ଘଉଡ଼ାଉଥାଏ । ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ଗୀତ
 ଗାଉଥାଏ । । ମଝିରେ ମଝିରେ ଛେଳିମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ପଦେ
 କଣ କହି ପକାଉଥାଏ । ସ୍କୁଲ ପାଖ ହେଲା । ଆକାଶରେ ଉଡୁଥିବା
 କାଗଜ ତିଆରି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ବୁଢ଼ାର ଆଖି

ପଡ଼ିଲା । ପିଲାମାନଙ୍କର କି ଖୁସି ? ତାଙ୍କଠାରୁ ବଳି ଖୁସି ସେ ବୁଢ଼ାଟି । ଉପରକୁ ଅନାଇ ଅନାଇ ବୁଢ଼ା ଚାଲିଥାଏ । ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ କାଗଜ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଉଡ଼ିଆସି ତାଙ୍କ ଚଷମାରେ ପିଟି ହୋଇଗଲା । ଚଷମାଟି ତଳେ ପଡ଼ି ଝଟକି ଶବ୍ଦ ହେଲା । ଚଷମାର ଗୋଟିଏ କାଚ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ନିଆଁରେ ପାଣି ପଡ଼ିଲା ପରି ବୁଢ଼ାର ଆନନ୍ଦ କୁଆଡ଼େ ଉଠେଇ ଗଲା । ଦେଖିବ ବୁଢ଼ାର କି ରାଗ । ରାଗରେ ତମ ତମ ହୋଇ ବୁଢ଼ା ଚାଲିଲା ସ୍କୁଲକୁ । ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ ଅଭିଯୋଗ କଲା ।

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଯାଇ କହିଲେ “ଆଜ୍ଞା ମଉସା । ଆପଣ ରାଗନ୍ତୁ ନାହିଁ । କଣ ହୋଇଛି ବୁଝିବା । ଦେଖନ୍ତୁ, ସେମାନେ ସବୁ ଛୋଟ ପିଲା । କିଏ କଣ ଜାଣିକରି ଆପଣଙ୍କ ଚଷମା ଭାଙ୍ଗିଲା । ପିଲାଏ ଖେଳୁଥିଲେ । ଖେଳୁ ଖେଳୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ହେଲା । ସେ ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ପିଲା ହୋଇଥାନ୍ତା, ଆପଣ କଣ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଦେଇ ନଥାନ୍ତେ । ଏବେ ଖେଳଛୁଟି ସରିବ । ତାଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଡାକି କହୁଛି । ସେ ବୁଝିବେ । ଯେ ଦୋଷ କରିଛି, ତାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ।

ବୁଢ଼ା କହିଲା । “ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଚାହେଁ, ମୋ ସାମନାରେ ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଉ । ତାହେଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେ ଆଉ ଦୁଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ଏହାକହି, ଶ୍ରେଣୀଗୃହକୁ ଯିବାପାଇଁ ବୁଢ଼ାଟି ଜିଦ୍

ଘଣ୍ଟା ବାଜିଲା । ଖେଳଛୁଟି ସରିଲା । ପ୍ରଥମ ମହାଲାରେ ସେ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହଟି । ଭଙ୍ଗା ଚଷମା ପିନ୍ଧି ସେ ବୁଢ଼ା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲା । ପିଲାମାନେ ବୁଢ଼ାଟିକୁ ଦେଖି ଛାନିଆଁରେ ତୁପ ଚାପ ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି । ବୁଢ଼ା ଓ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ପିଲାମାନେ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ । ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ନ ବସି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ । ପିଲାମାନେ ବି କିପରି ବସିବେ । ବେତଟିରେ ଦୁଇ ପାହାର ଟେବୁଲ ଉପରେ ପିଟିଦେଇ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିଲେ । “ପିଲେ ! ଏ ବୁଢ଼ା ବାବୁଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିଛ ?”

“ତାଙ୍କର କଣ ହୋଇଛି ଦେଖୁପାରୁଛ ? ବୁଢ଼ାଲୋକ ବିଚରା କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଚଷମାରେ ଗୋଟିଏ କାଚନାହିଁ । କାଚଟି କୁଆଡ଼େ ଗଲା ଜାଣିଛ ? ମୋ ବିଶ୍ୱାସ ତମେସବୁ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଛ ।”

ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ନୀରବ । ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତି ଠିଆହୋଇଥାନ୍ତି ପିଲାମାନେ । କାହାରି ପାଟିରୁ ପଦେହେଲେ କଥା ବାହାରୁ ନଥାଏ । ପିଲାମାନଙ୍କର ନୀରବତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଶିକ୍ଷକ ପୁଣି କହିଲେ ।

“ପିଲେ, ଆଜି ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ବାହାରିବ । ଖରାଦିନ ଛୁଟି ହେବ । ଆଜି ଦିନଟି ଏ ବର୍ଷର ଶେଷଦିନ । ତେଣୁ ଆଜି ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ

କୌଣସି ଦଣ୍ଡଦେବାକୁ ଚାହେଁନି । ଖୁସିରେ ଘରକୁ ଯାଅ । ଛୁଟିଟି
ଆନନ୍ଦରେ କଟାଅ । ଏଇଆ ମୋର ଇଚ୍ଛା । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ, ତମେ
ସମସ୍ତେ ମୋ କଥାରେ ନିଶ୍ଚୟ ଏକମତ ହେବ । ତାହେଲେ
ସୁନାପିଲାଙ୍କ ପରି ମାନିଯାଅ ।

କାହା ଉତ୍ତାଜାହାଜ ଏ ବୁଢ଼ା ମଉସାଙ୍କ ଚକ୍ଷମା ଭାଙ୍ଗିଛି ।
ମାନିଯାଅ । ନଚେତ୍ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଠୋର ଦଣ୍ଡ ଦେବି ।”

ତଥାପି କାହାରି ପାଟିରୁ କିଛି ବାହାରୁ ନଥାଏ । ସମସ୍ତେ
ନୀରବ । ଶିକ୍ଷକ ରାଗିଯାଇ କହିଲେ ।

“ସମସ୍ତେ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ଠିଆହୁଅ” । ସବୁପିଲା ବେଞ୍ଚ
ଉପରେଠିଆ ହେଲେ । ଶିକ୍ଷକ ପୁଣି କହିଲେ —

“ଦେଖ ପିଲେ । ସହଜରେ ମାନିଯାଅ । ନଚେତ୍
ଏତେ ପାଠଦେବି ଯେ, ଛୁଟିସାରା ଖେଳିବୁଲି ପାରିବ ନାହିଁ ।”

ଏହି ସମୟରେ ପିଲାଟିଏ ବେଞ୍ଚ ଉପରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଧୀରେ
ଧୀରେ ଆସି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଠିଆ ହେଲା । କହିଲା ।

“ମୋର ଭୁଲ ହୋଇଛି ସାର୍ !”

“ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ।”

“ମୁଁ ଆଉ କେବେ ଏପରି ଭୁଲ କରିବି ନାହିଁ । ମୋ
ଉତ୍ତାଜାହାଜଟି ତାଙ୍କ ଚକ୍ଷମାରେ ବାଜିଛି । ମୋତେ ଯାହା ଦଣ୍ଡ

ଦେବାର କଥା ଦିଅନ୍ତୁ । ମୋ ପାଇଁ ମୋ ସାଥୀ ମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।”

ପିଲାଟିର ସତ୍‌ସାହାସ ନିକଟରେ ବୁଢ଼ାଟି ହାର ମାନିଲା । ତାଙ୍କର ରାଗ କୁଆଡ଼େ ଉଠେଇ ଗଲା । ପିଲାଟିକୁ କୁଣ୍ଢେଇ ପକାଇ ବୁଢ଼ା କହି ପକାଇଲେ ।

“ସାବାସ ପିଲା । ସାବାସ ।”

“ତୁମେ ବଡ଼ ମଣିଷ ହୁଅ”

ଏତିକି ମୋର ଆଶୀର୍ବାଦ ।”

ଭଙ୍ଗା ଚକ୍ରମା ପିନ୍ଧା ବୁଢ଼ା ଲୋକଟି ମୁରୁକି ହସି ପିଲାମାନଙ୍କ ଆଡ଼େ ହାତ ହଲାଇ ଚାଲିଗଲା ।

ସେହି ପିଲାଟିର ନାଁ ଯୁରା । ସେ ବଡ଼ ହେଲା । ପାଠ ପଢ଼ିଲା । ପାଠ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଖେଳ କ୍ଷରତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେ ଭଲ ପାଉଥିଲା । କିପରି ଜଣେ ଉତ୍ତାଜାହାଜ ଚାଳକ ହେବ । ଆକାଶରେ ଚଢ଼େଇ ପରି ଉଡ଼ିବ । ପିଲାଦିନୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଏହା ଥିଲା ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣପାଇଁ ସେ ଝୁଙ୍କେଉଁଥି ବିମାନ ଚାଳନା ଶିକ୍ଷା ଏକାଡ଼େମୀରେ ନାମ ଲେଖାଇଲେ । ସେଠାରୁ କୃତିତ୍ବର ସହ

ଉଦ୍‌ଗାର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ବିମାନ ବାହିନୀରେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ବିମାନ ଚାଳକ ଭାବେ ତାଙ୍କର ଖ୍ୟାତି ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବୀରତ୍ବ ଓ ସାହସିକତା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅନେକ ସମ୍ମାନ ଓ ପଦକ ମିଳିଲା । ବିଚକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧି ଓ ସାହସିକତା ପାଇଁ ସେ ମହାକାଶଚାରୀ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶିକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେଲେ । ସେତେବେଳେ ସୋଭିଏତ୍ ଯୁନିୟନରେ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଖୁବ୍ ଜୋରସୋରରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ସୋଭିଏତ୍ ଯୁନିୟନର ପ୍ରଥମ ଚାଳକ ବିଜ୍ଞାନ ମହାକାଶଯାନ ସ୍କୁରନିକ୍-୧, ୧୯୫୭ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୪ ତାରିଖରେ ପୃଥିବୀ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କଲାପରେ, ମଣିଷ କିପରି ମହାକାଶରେ ଉଡ଼ିବ ତାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚାଲିଥାଏ । “ଲାଉକା” ନାମକ ଏକ କୁକୁର ୧୯୫୭ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମକରି ମହାକାଶକୁ ଗଲା । ତାପରେ ୧୯୬୦ ମସିହାରେ ଆଉ ଦୁଇଟି କୁକୁର (ଷ୍ଟୋଲ୍‌କା ଓ ବେଲ୍‌କା) ମଧ୍ୟ ମହାକାଶକୁ ଗଲେ । କୁକୁର, ମୂଷା ଓ ମାଛି ଆଦିଙ୍କୁ ମହାକାଶକୁ ପଠାଇ, ମଣିଷ ପାଇଁ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରାର ପଥ ସୁଗମ କରାଗଲା ।

୧୯୬୧ ମସିହା ଏପ୍ରିଲମାସ ୧୨ ତାରିଖ । ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଚହଳ ପକାଇ ପ୍ରଥମ ମଣିଷ ବାହା ମହାକାଶଯାନ ଭୋଷ୍କ ମହାକାଶ ଅଭିଯୁକ୍ତେ ଯାତ୍ରାକଲା । ସଫଳତାର ସହ ୧୦୮

ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ
ଯୁରିଗାଗାରୀନ

ମିନିଟକାଳ ମହାକାଶରେ ପୃଥିବୀ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରି ଭୂପୃଷ୍ଠକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ଏହି ମହାକାଶ ଯାନରେ ଯାଇଥିବା ପୃଥିବୀର ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ କିଏ ଜାଣ ? ସେଇ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲା ଯୁରୀ, ଯୁରୀ ଗାଗାରିନ ।

ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ଓ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଦେଲା । ସୋଭିଏତ୍ ଯୁନିଅନ ଓ ଆମେରିକା ପ୍ରତିଯୋଗୀ ମନୋଭାବ ନେଇ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ । ଯୁରୀ ଗାଗାରିନ ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ ହେଲେ । ମାତ୍ର ମହିଳାମାନେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ ତ କମ୍ ନୁହଁନ୍ତି । ସୋଭିଏତ୍ ଯୁନିଅନରେ ଖୋଜା ପଡିଲା ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କୁ । କିଏ ହେବ ପ୍ରଥମ ମହିଳା ମହାକାଶଚାରୀ ।

ଠିକ୍ ସେତିକି ବେଳେ ସୋଭିଏତ୍ ଯୁନିଅନରେ ଚହଲ ପକାଇଥାଏ ଜଣେ ବୀରା ରମଣୀ । ଉତ୍ତାଜାହାଜ ଚାଳନା ଓ ଆକାଶଛତା ସାହାଯ୍ୟରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଖେଳ କ୍ଷରତ ଦେଖାଇ ସେ ସାରା ପୃଥିବୀକୁ ଚମକାଇ ଦେଇଥାଏ । ୧୯୬୨ ମସିହାରେ ସେହି ମହିଳାଙ୍କୁ ମନୋନୀତ କରାଯାଇ ତାଲିମ୍ ଦିଆଗଲା । ୧୯୬୩ ମସିହା ଜୁନ ୧୬ ତାରିଖ ଦିନ “ଭୋଷ୍କ-୬”

ପ୍ରଥମ ମହିଳା ମହାକାଶଚାରୀ

ମହାକାଶ ଯାନରେ ସେ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରାକଲେ । ୭୦ ଘଣ୍ଟା ୪୦ ସେକେଣ୍ଡରେ ତାଙ୍କ ମହାକାଶଯାନ ୪୯ ଥର ପୃଥିବୀ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କଲା । ସେହି ପ୍ରଥମ ମହିଳା ମହାକାଶଚାରୀଙ୍କ ନାଁ ହେଲା- ଭ୍ୟାଲେଣ୍ଟିନା ତେରୋଷ୍କୋଭା ।

ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ଓ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ।

ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହ, ନକ୍ଷତ୍ର ଓ ଗ୍ରହାଣୁ ପୁଞ୍ଜି ଆଦିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ନୂତନ ତଥ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର କରାଗଲା । ଗ୍ରହ, ଗ୍ରହାନ୍ତର ଯାତ୍ରାର ପରିକଳ୍ପନା ହେଲା । ଆମ ପୃଥିବୀତ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରହ । ଏଠାରେ ମଣିଷ, ଜୀବଜନ୍ତୁ, ବୃକ୍ଷଲତା, ପାଣିପବନ ଅଛି । ସେହିପରି ଅନ୍ୟଗ୍ରହ ମାନଙ୍କରେ ଏହା ଅଛିକି ନାହିଁ ତାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚାଲିଲା ।

ଆମ ପୃଥିବୀର ଉପଗ୍ରହ-ଚନ୍ଦ୍ର । ତୁ ପିଲାଦିନେ ଯାହାକୁ ଜହ୍ନମାମୁଁ ବୋଲି ଜାଣିଥିଲୁ ।

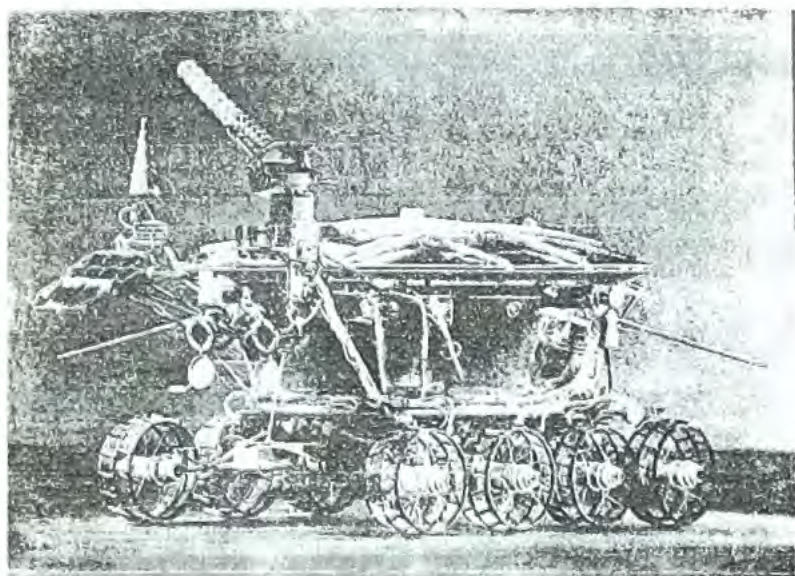
ହଁ ମା । ମୁଁ କାନ୍ଦିଲାବେଳେ ତମେ -

“ଆ ଜହ୍ନମାମୁଁ ଶରଦ ଶଶୀ,

ମୋ କାନ୍ଦୁ ହାତରେ ପତରେ ଖସି ।”

ଗୀତ ଗାଇ ମୋତେ କୋଳରେ ଶୁଆଇ ପକାଉଥିଲ । ଆଉ କହୁଥିଲ ଠେକୁଆ କଥା । ଜହ୍ନମାମୁଁ ଦେହରେ କାହିଁକି ଠେକୁଆ ଚିହ୍ନ ଅଛି ।

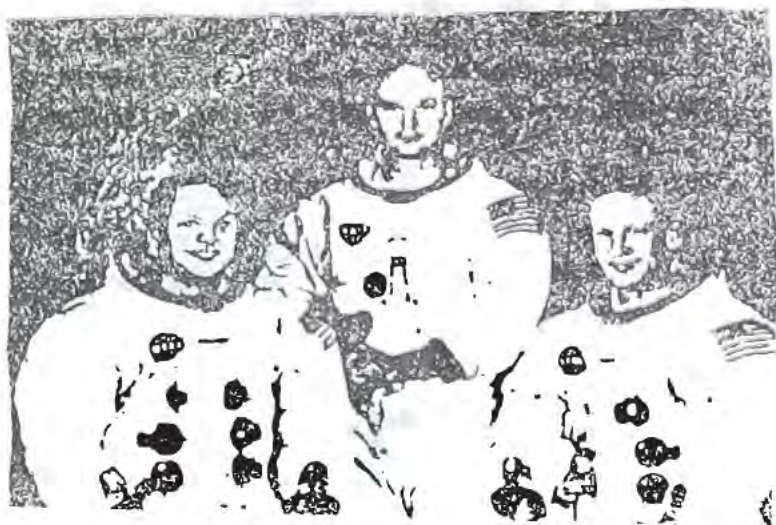
ହଁ କହୁଥିଲି । ତୁ ସେତେବେଳେ କୁନି ପିଲାଟି ଥିଲୁତ । ତେଣୁ ତୋତେ ମଜା ଲାଗୁଥିଲା । ମଜାଗପ କହି ତୋତେ ଭୂଲେଇବା ପାଇଁ ସେ ଗପ କହୁଥିଲି । ସେତ ଆମର ଲୋକକଥା । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମୋ ମା ଠାରୁ ତାହା ଶୁଣିଥିଲି । ତୁ’ତ ଏବେ ବଡ଼ ହୋଇଗଲୁଣି ।

ଲୁନା ଖୋଦ୍

ପାଠ ପଢ଼ିଲୁଣି । ତେଣୁ ପ୍ରକୃତ କଥା ଶୁଣ । ସେ ଯେଉଁ ଠେକୁଆ କଥା କହୁଥିଲି । ସେ ଠେକୁଆ ନୁହେଁ । ଚନ୍ଦ୍ର ପୃଷ୍ଠରେ ଥିବା ଶୁଷ୍କ ନଦୀ, ସାଗର, ହ୍ରଦ ଓ ଗହ୍ୱର ଆଦି । ଏହି ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ଦ୍ୱାରା ତାହା ଜଣା ପଡ଼ିଲାଣି । ସୋଭିଏତ ୟୁନିଅନ ମଣିଷ ବିହୀନ ଯାନ ପଠାଇ ତାର ଫଟୋ ଉଠାଇଲେ । ତା ଦେହରୁ ମାଟି ଆଣିଲେ । ‘ଲୁନାଖୋଦ୍’ ନାମକ ଚାଳକ ବିହୀନ ଗାଡ଼ି ପଠାଇଲେ । ସେ ସେଠାରେ ଚାଲିଲା ଓ ଫଟୋ ଉଠାଇ ପଠାଇଲା ।

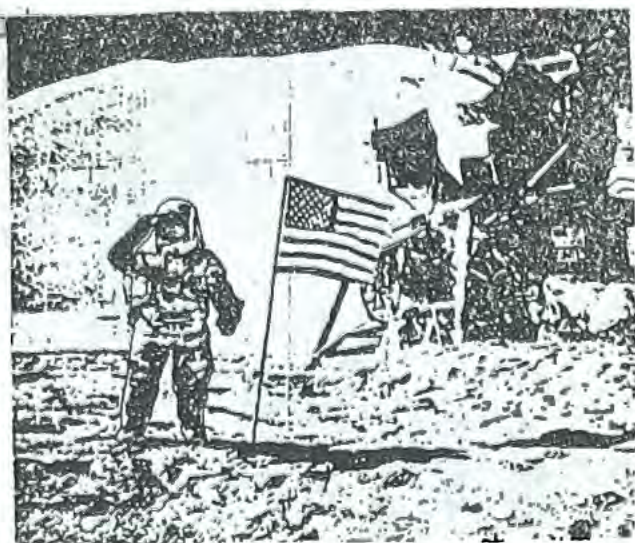

ତିନି ମହାକାଶଚାରୀ

ମା' ସେ ଗାଡ଼ିଟା ସେଠି ଚାଲିଲା କିପରି ? ଆରେ ପୁଅ ।
ତୁ ପରା ପଡ଼ିଛୁ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର ବୋଲି । ସେ
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଠାରୁ ଆସୁଥିବା ସୌରଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରି ଦିନରେ ତାଲେ
ଓ ରାତ୍ରିରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ ।

ସୋଭିଏତ ଯୁନିୟନର ଏ ସଫଳତା ସହ ତାଳଦେଇ
ଆମେରିକାରେ ଖୁବ୍ ଜୋର ସୋର ଗବେଷଣା ଆରମ୍ଭ
ହୋଇଗଲା । ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ଆପୋଲ-୧୧ ଯାନରେ
୩ ଜଣ ମହାକାଶଚାରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଭିଯାନରେ ଗଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରପୃଷ୍ଠରେ ମଣିଷ

ଏମାନେ ହେଲେ ନିଲ୍ ଆର୍ମ୍‌ସ୍‌ଟ୍ରଙ୍ଗ୍, ଏଡ୍‌ଫ୍ରିନ୍ ଆଲ୍‌ଡ୍ରିନ୍ ଓ ମାଇକେଲ୍ କଲିନ୍‌ସ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଆର୍ମ୍‌ସ୍‌ଟ୍ରଙ୍ଗ୍ ଓ ଆଲ୍‌ଡ୍ରିନ୍ ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଯୁଗ ଯୁଗରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିବା ଧାରଣା ଦୂର ହୋଇଗଲା । ସାରା ପୃଥିବୀବାସୀ ଟେଲିଭିଜନରେ ଏହା ଦେଖିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର (ଜହ୍ନମାମୁଁ) ଏକ ଆଲୋକ ପିଣ୍ଡୁଳା ନୁହେଁ । ଏହା ମାଟିପଥରରେ ତିଆରି ଆମ ପୃଥିବୀ ପରି । ମାତ୍ର ସେଠାରେ ପାଣିନାହିଁ ।

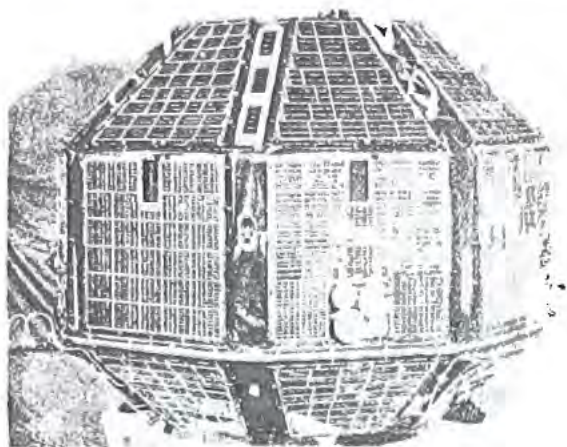
୧୯୬୧ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସ । ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ ଯୁରୀ ଗାଗାରିନଙ୍କ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ପାଇଁ ବିରାଟ ଜନ

ସମାବେଶ । ମଞ୍ଚ ଉପରେ ବସିଥାନ୍ତି ଭାରତର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ
ଚାଚା ନେହେରୁ ଓ ଅନେକ ନେତାଗଣ । ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନାର ଉତ୍ତରରେ
ସେଦିନ ମହାକାଶଚାରୀ ଗାଗାରିନ୍ ସମବେତ ବିଶାଳ ଜନସଭାକୁ
ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ କହିଥିଲେ “ ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ନବଭାରତର
ଆଗାମୀ ଭବିଷ୍ୟତ, କୁନି କୁନି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେଉଛି । ମୋର ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ, ଏହି ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କର
ଶିକ୍ଷା, ବୁଦ୍ଧିମତା ଓ ଅଧ୍ୟବସାୟ ବଳରେ ନିଶ୍ଚୟ ଦିନେ ମୋଭଳି
ମହାକାଶଯାତ୍ରାର ଇତିହାସରେ ଭାରତର ନାଁ ରଖିବେ । ”

ନେହେରୁ ଓ ଗାଗାରିନ୍

ଆର୍ଯ୍ୟଭଟ୍ଟ

ସେହିଦିନୁ କେତେ ପିଲା ମହାକାଶଚାରୀ ହେବାର ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖୁଲେ । ଆମ ଦେଶରେ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଭାରତ ସରକାର ୧୯୭୨ ମସିହାରେ ମହାକାଶ କମିଶନ ଏବଂ ମହାକାଶ ବିଭାଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ମହାକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶୁଭ ଦେଲେ । ମହାକାଶ ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଭାରତୀୟ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ସଂସ୍ଥା, ତାର ବିଭିନ୍ନ କେନ୍ଦ୍ର କରିଆରେ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କଲା ।

ଯୋଗାଯୋଗ, ପାଣିପାଗ ଓ ଭାରତର ଭୂଗର୍ଭରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପଦର ସର୍ବୋତ୍ତମ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ସଂସ୍ଥା ଚେଷ୍ଟା କଲା । ମହାକାଶରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରୀକ୍ଷା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ,

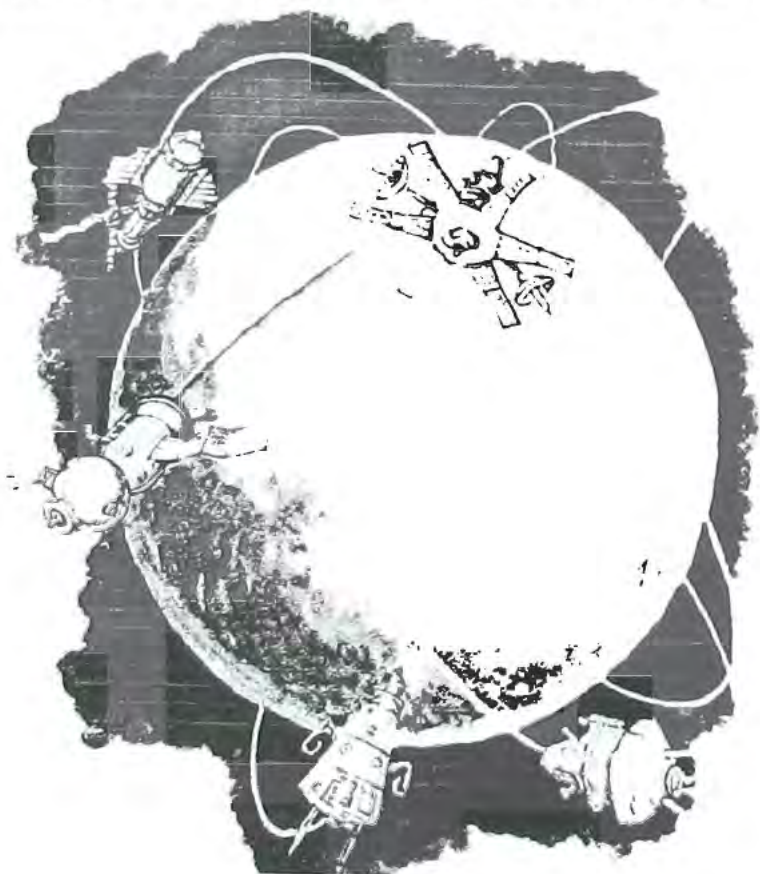
ନିଜସ୍ବ କାରିଗରୀ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରୟୋଗ କରି , ୧୯୭୪ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସ ୧୯ ତାରିଖ ଦିନ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଉପଗ୍ରହ “ଆର୍ଯ୍ୟଭଟ୍ଟ” କୁ ସଫଳତାର ସହ ସୋଭିଏତ ୟୁନିୟନରୁ ମହାକାଶକୁ ଛଡାଗଲା । ଏହି ଉପଗ୍ରହଟି ଉତ୍ତମ ମହାକାଶ ତଥା ଭୂଭାଗର ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହରେ ସହାୟକ ହେଲା ।

୧୯୭୯ ମସିହା ଜୁନ୍ ମାସ ୭ ତାରିଖରେ ଭାସ୍କର-୧ ଓ ୧୯୮୧ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ୨୦ ତାରିଖରେ ଭାସ୍କର-୨ କୁ ସୋଭିଏତ ୟୁନିୟନର ରକେଟ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ମହାକାଶକୁ ପଠାଗଲା ।

ଭୂଭାଗରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏହାଥିଲା ପରୀକ୍ଷା ମୂଳକ ଉପଗ୍ରହ । ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳ ସଂପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାସ୍କରର ପରୀକ୍ଷା ଖୁବ୍ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ସ୍ବଦେଶରେ ତିଆରି ଉପଗ୍ରହ ନିକ୍ଷେପଣଯାନ ଏସ୍.ଏଲ୍.ଭି.-୩ ସାହାଯ୍ୟ ରେ ରୋହିଣୀ-୧କୁ ମଧ୍ୟ ମହାକାଶକୁ ପଠାଗଲା । ରୋହିଣୀ-୨, ରୋହିଣୀ-୩ , ଇନ୍ଦ୍ରାଟ-୧ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରାଟ-୨ ଆଦି ଉପଗ୍ରହକୁ ମହାକାଶକୁ ପଠାଯିବା ଫଳରେ ଅଗମ୍ୟ ପାହାଡ଼ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳକୁ ରେଡିଓ, ଟେଲିଭିଜନ ଯୋଗାଯୋଗ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଗଲା । ପାଣିପାଗ ଓ ଝଡ଼ତୋଫାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଗୁଆ ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ଆମେ ଜାଣି ପାରିଲୁ ।

ଭାରତବର୍ଷରେ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ଖୁବ୍ ଜୋର ସୋରରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା । ନିଜସ୍ବ ରକେଟ୍ ଓ ଉପଗ୍ରହମାନ ତିଆରି ଚାଲିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଥିରୁଭାନାଲ୍ଲପୁରମ୍ ଠାରେ ବିକ୍ରମ ସରାଭାଇ ମହାକାଶକେନ୍ଦ୍ର, ବାଙ୍ଗାଲୋର ଠାରେ ସାଟେ ଲାଇଟ୍

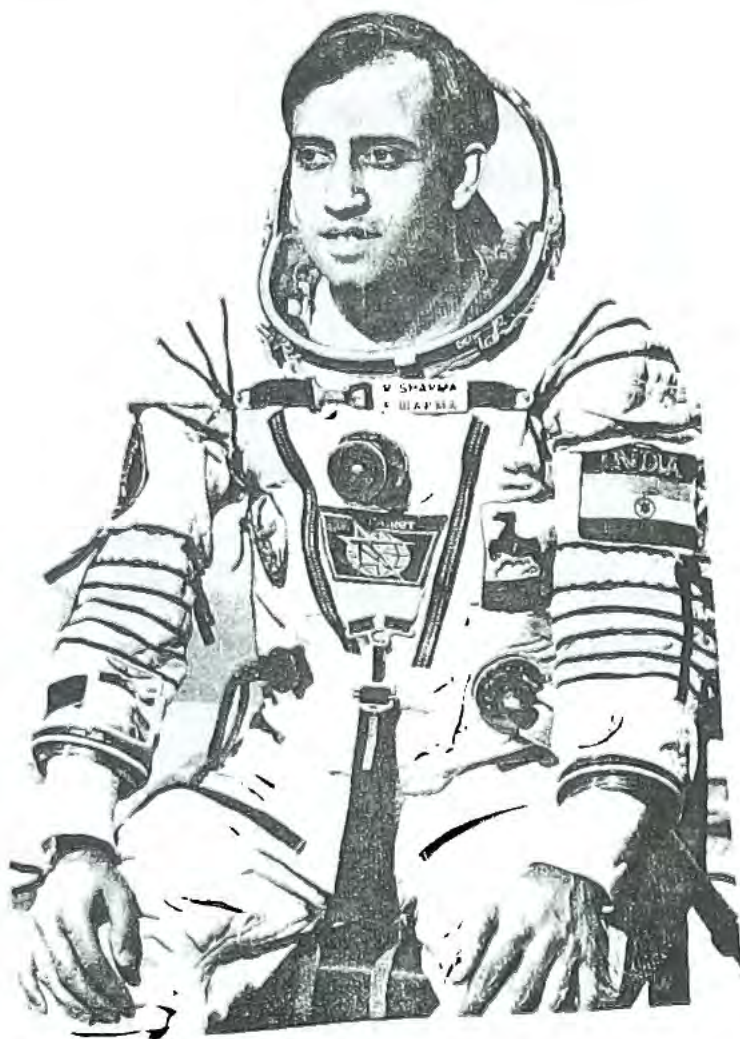
କୁଟ୍ରିମ ଉପଗ୍ରହ

କେନ୍ଦ୍ର, ଅହମଦାବାଦ୍‌ରେ ମହାକାଶ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରୟୋଗକେନ୍ଦ୍ର । ଶ୍ରୀହରିକୋଟାରେ ରକେଟ୍ ନିକ୍ଷେପଣ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ହାଇଦ୍ରାବାଦ୍ ଠାରେ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଗଲା । ପୃଥିବୀରେ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ହେଲା ।

ଆମ ମହାକାଶ ଗବେଷଣାରେ, ସୋଡିଏଟ୍ ଯୁନିୟନ, ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଓ ଫ୍ରାନ୍ସ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ଏତିକିବେଳେ ସୋଡିଏଟ୍ ଯୁନିୟନ ତାର ମହାକାଶଚାରୀଙ୍କ ସହ ଜଣେ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ମହାକାଶକୁ ପଠାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲା ।

ଦେଶସାରା ଖୋଜା ଚାଲିଲା । କିଏ ହେବ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ । ସେଦିନର ଗାଗାରିନ୍‌ଙ୍କ କଥା ଆଜି ଫଳପ୍ରସୁ ହେଲା । ରାକେଶ ଶର୍ମା ଓ ରବିଶ ମାଲହୋତ୍ରା ମହାକାଶଯାତ୍ରା ପାଇଁ ମନୋନୀତ ହୋଇ ସୋଡିଏଟ୍ ଯୁନିୟନ ଗଲେ ।

ରାକେଶ ଶର୍ମା ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ପଟିଆଲା ଠାରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ଗାଗାରିନ୍‌ ଭାରତ ଆସିଲା ବେଳକୁ ତାଙ୍କୁ ମାତ୍ର ୧୨ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ସେହିଦିନୁ ସେ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରାର ସ୍ବପ୍ନନେଇ ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଥିଲେ । ୧୯୭୦ ମସିହାରେ ସେ ଭାରତୀୟ ବିମାନ ବାହିନୀରେ ଯୋଗଦେଲେ । ମହାକାଶଚାରୀ ରୂପେ ମନୋନୀତ ହେବା ବେଳକୁ ସେ ୧୬୦୦ ଘଣ୍ଟା ଆକାଶରେ ବିମାନରେ ଉଡ଼ି ସାରିଥିଲେ ।

ଭାରତର ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ
ରାଜେଶ ଶର୍ମା

ରବିଶ ମାଲହୋତ୍ରାଙ୍କ ଜନ୍ମ ଲାହୋରରେ । ୧୯୪୩ ମସିହାରେ । ସେ ସେତେବେଳକୁ ୩୪୦୦ ଘଣ୍ଟା ଆକାଶରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜରେ ଉଡ଼ିସାରିଥିଲେ । ଉଭୟେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ ଓ ବୁଦ୍ଧିମାନ । କେହି କାହାକୁ କମ୍ ନୁହନ୍ତି । ରାକେଟ ଟିକେ ଗୋଡ଼ା । ରବିଶ ଡେଜା । ମସ୍କୋ ମହାକାଶଯାତ୍ରା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଉଭୟେ ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ଶିକ୍ଷା ନେଲେ । ଶାରିରୀକ, ମାନସିକ, ଶିକ୍ଷାଗତ ତଥା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଶିକ୍ଷା ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରହ ଓ ବିଚକ୍ଷଣତାର ସହ ନିର୍ଭିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଶେଷକଲେ । ଶେଷରେ ରାକେଟ ଶର୍ମା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ହେଲେ ।

୧୯୮୪ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସ ୩ ତାରିଖ । ସୋୟୁଜ୍-୧୧ ମହାକାଶଯାନ ସୋଭିଏଟ୍ ଯୁନିଅନର ବୈକାନରୁ ରକେଟ୍ ପ୍ରେରଣାଦ୍ୱାରା ମହାକାଶ ଅଭିଯୁକ୍ତେ ଯାତ୍ରା କଲା । ଏହିଯାନରେ ଗଲେ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ ରାକେଶ ଶର୍ମା ଓ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ଅଭିଜ୍ଞ ରକ୍ଷ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରୀ ଯୁରି ମାଲେସେଭ ଓ ଗେନ୍ନାଡି ସ୍ୱେକାଲୋଭ । ମହାକାଶରେ ୭ ଦିନ ରହି ରାକେଶ ପୃଥିବୀର ଅନେକ ଫଟୋ ଚିତ୍ର ଉଠାଇଲେ । ଟେଲିଭିଜନରେ ଭାରତବାସୀ ରାକେଶ ଶର୍ମାଙ୍କ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରାର ଦୃଶ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରି ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ଆମ ଦେଶର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ସେ ମଧ୍ୟ ମହାକାଶରୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରେ ପାଥି ଫାଇଣ୍ଡର

ସେ ମଧ୍ୟ ମହାକାଶରୁ ଭାରତବାସୀଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଥିଲେ ।

“ଲୁନା । କଣ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଏ କାହାଣୀ ନୁହେଁ । ନିରାଚ ସତ୍ୟ ଘଟଣା ।”

“ତୁ ଯଦି ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ ହେବାକୁ ଚାହୁଁ, ତାହେଲେ ଆଜିଠାରୁ ତୋର ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ କର । ରାକେଟ ଶର୍ମାଙ୍କ ପରି ତୁ ଯେତେବେଳେ ମହାକାଶରେ ଥାଇ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ତୋର ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବୁ । ସେତେବେଳେ ମୁଁ କେତେ ଖୁସି ନହେବି କହିଲୁ । ଖାଲି ମୁଁ ଖୁସି ହେବିନି । ଓଡ଼ିଶା ତଥା ସାରା ଭାରତର ଜନସାଧାରଣ ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ । ତୋତେ ସାବାସ କରିବେ ।”

“ହଁ, ମା, ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଦିନେ ମହାକାଶଚାରୀ ହେବି — ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ମହାକାଶଚାରୀ ।”

ତୋ, ତୁଣ୍ଡ ସୁତୁଣ୍ଡ ହେଉ ।

ମା, ମୁଁ ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହକୁ ଯିବି । ଆମେରିକାର ପାଥ୍‌ଫାଇଣ୍ଡର ସେଠାରେ ଗତ ଜୁଲାଇ ୩ ତାରିଖରେ ଅବତରଣ କରି ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହର ଜଳବାୟୁ, ପରିବେଶ ଓ ମୃତ୍ତିକା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ପ୍ରଚ୍ଛୋଦନ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ସେଠାକୁ ଯିବା ଆଉ କଷ୍ଟକର ନୁହେଁ । ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବି । ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରେ ପ୍ରଥମ ମଣିଷ ଭାବେ ବିଚରଣ କରିବି । ଭାରତବାସୀଙ୍କ ନାଁ ରଖିବି ।

ବୁଝିଲ ମା, ରାକେଟ ଶର୍ମା ରକ୍ଷ ମହାକାଶଯାନରେ ମହାକାଶଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ମୁଁ ଯିବି ଭାରତ ଭୂଇଁରୁ ।

ଭାରତର ରକେଟ୍ ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣ କେନ୍ଦ୍ରରୁ । ଭାରତର ନିଜସ୍ବ ମହାକାଶଯାନରେ ମୁଁ ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହ ଯାତ୍ରା କରିବି । ଦେଖୁନ ମା, ଆମ ଭାରତୀୟ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କର ମହାକାଶ ଗବେଷଣା କିପରି ଅଗ୍ରଗତି କରି ଚାଲିଛି । ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୩ତାରିଖ ଦିନ ଆମ ନିଜସ୍ବ କୌଶଳରେ ନିର୍ମିତ ଭାରତୀୟ ଧ୍ରୁବୀୟ ଉପଗ୍ରହଯାନ ପି.ଏସ୍.ଏଲ.ଭିର ସଫଳ ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣ ହୋଇଛି । ଆମ ଭାରତୀୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କର ଏହା ଏକ ଅସାଧାରଣ ସଫଳତା । ସେଦିନ ଏହି ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣ ଟିଭିରେ ଦେଖୁଛି । କି ସୁନ୍ଦର, କି ରୋମାଞ୍ଚକର ସେ ଉତ୍ତ୍ରେକ୍ଷେପଣର ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଭାରତବାସୀ ଆନନ୍ଦରେ ଦେଖୁଥାଉ । ଭାରତ ସ୍ବାଧୀନତାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ ଉପଲକ୍ଷେ ଏହି ରକେଟ୍ରେ ଅଙ୍କିତ ହୋଇଥିଲା ତ୍ରିରଙ୍ଗା ପତାକା - ସୁବର୍ଣ୍ଣଜୟନ୍ତୀର ଚିହ୍ନ । ପାଉଁଶିଆ ଓ ଧଳାରଙ୍ଗର ଏହି ରକେଟ୍ଟି ଧୂଆଁ ଓ ଅଗ୍ନି ପିଣ୍ଡଳା ଛାଡି ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଆଗେଇ ଯାଇଥିଲା । ଥାକ ପରେ ଥାକ ରକେଟ୍‌ରୁ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଅଲଗା ହୋଇଯାଉଥାଏ । ପରିଶେଷରେ ରକେଟ୍ଟି ଉପଗ୍ରହକୁ ତା କକ୍ଷ ପଥରେ ସଫଳତା ସହ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା । ଆନନ୍ଦର ଲହରୀ ଖେଳିଯାଇଥିଲା ମହାକାଶ ଗବେଷଣାକାରୀ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ।

ମା, ତୁ ଚାହିଁ ରହିଥା । ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ଏହିପରି ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆସିବ । ତୁ ଆନନ୍ଦିତ ହେବୁ । ଆଉ ତୋ ସହିତ ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ ମୋ ଦେଶର ଅଗଣିତ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ।

